

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 315

1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/530)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-

1/244/04789

18 . 6 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmi Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ilişikte gönderilmiştir. Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna İki Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

GENEL GEREKÇE

KHK/237

Tarım sektörü; köy ve üretim yolları, sulama tesisleri, arazi ıslahı ve düzenlenmesi gibi altyapı yatırımları ile tarımsal üretimin artırılması için en verimli ve dayanıklı çeşitlerin bulunması ve adaptasyonu gibi araştırma ve bunların çiftçiye intikali için ziraat yayım, modern teknolojinin tarımda tatbiki için tarım sektöründe görev alanlar ile çiftçilerin eğitimi ve üretimi için gerekli ve yeterli üretim girdileri ve kredinin sağlanması ile ayrılmaz bir bütündür.

Tarımda üretim artışı sağlanabilmesi için yatırım, araştırma, eğitim, yayım ve diğer hizmetlerle birlikte üretimi bizzat yapan çiftçinin desteklenmesi de büyük önem arz etmektedir.

Tarımın bir bütün olarak planlanabilmesi ve millî hedefler doğrultusunda üretim artışının sağlanabilmesi için 183 sayılı Kararnamede; tarımsal altyapıyı hazırlayan kuruluşlarla üretim girdileri temini ziraat yayım, araştırma ve eğitim, teşkilatlanma hizmetleri birleştirilmiş, en önemli husus olan çiftçinin finansmanı bakanlık bünyesinin dışında bırakılmıştır.

Türk tarımında, işletmelerin % 75 küçük, aile işletmeleri halinde olup, üretimde bulunabilmeleri ve kendi kendine yeterli hale gelmeleri için tarımsal krediye ihtiyaç duymaktadır.

Çiftçiye kredi veren tek banka T.C. Ziraat Bankası para - kredi politikaları gereği, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına bağlanmıştır. Bunun dışında kalan ve tek önemli organize kuruluş Tarım Kredi Kooperatifleri ve birlikleridir.

Ziraî üretimin planlanması hür ve serbest piyasa ekonomisi kuralları ile idare edilen ülkelerde fiyat ve kredi politikaları ile yapılmakta böylece çiftçiye zorlanmadan üretim hedefleri gösterilmektedir.

Tarımsal kredilerin tarım politikalarına, üretim planlarına uygun ve ihtiyaç duyulan sahalarda ve üreticilere ihtiyaç zamanında ve ihtiyaç duyulan miktarda kullandırılması, ancak bu görevleri üstlenen Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanlığı vasıtasıyla mümkün görülmektedir.

Tarımın bir bütün olarak ele alınması zarureti karşısında tarımsal üretimin en önemli finansman kuruluşu olan Tarım Kredi Kooperatiflerinin tayin edilen tarım politikalarının tatbiki bakımından da bir bütünlük teşkil etmesi gerekmektedir.

Üretimden sonra tarım ürünlerinin muhafazası, değerlendirilmesi ve pazarlanmasında görev alan Bakanlığa bağlı kooperatif hizmetlerinin yanında üretimin finansmanını da sağlayan tarım kredi kooperatif ve birliklerinin Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanlığı bünyesinde yer alması zarurî görülmektedir.

1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna İki Ek ve Üç Geçici Madde Eklmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve birliklerinin kooperatif, bölge birliği ve merkez birliğinin yönetim kurullarının teşkili ile müdür ve vekillerinin görevlendirilmesi, seçileceklerde aranacak nitelikler bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 2. — Tarım kredi kooperatifleri ve birliklerinin müdürlük, bölge müdürlüğü ve genel müdürlük şeklindeki bu teşkilat ile yönetileceği ve bu görevlerde bulunacakların atanması ve atamada aranan nitelikler yer almaktadır.

Madde 3. — Yönetim Kurulu üyeleri ve denetçiler ile personelin görevlerine son verilmesi ve yerlerine atama yapılması hususlarını düzenlemektedir.

Madde 4. — Örnek anasözleşmelerinin hazırlanmasının usul ve esasları belirtilmektedir.

Madde 5. — Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliğinin Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanlığı ile üst kuruluşlarca verilecek talimatlara uyma mecburiyeti hususu düzenlenmiştir.

Madde 6. — Kooperatif bölge birliği ve merkez birliklerinde görev alacak denetçilerin sayısı, nitelikleri, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

Ek Madde — Tarım kredi kooperatifleri, bölge birliği ve merkez birliğinin teftiş ve denetime tabi olması usul ve esasları belirtilmektedir.

Geçici Madde 1. — Tarım kredi kooperatifleri, bölge birliği ve merkez birliğinin yönetim ve denetim organlarının genel kurul toplantılarının en geç 1.6.1985'e kadar tamamlanacağı ve bu sürenin Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanlığınca uzatılacağı hususunu düzenlemektedir.

Geçici Madde 2. — İlgili anasözleşmelerin en geç 6 ay içerisinde hazırlanması hususunu düzenlemektedir.

Geçici Madde 3. — Bu madde ile daha önce muhtelif mevzuatla Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca ve Bakanına verilen görev ve yetkilerin Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanlığınca ve Bakanına devri düzenlenmektedir.

Madde 7. — T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğünün Tarım Kredi Kooperatiflerini ve Birliklerini doğrudan doğruya teftiş etme yetkisinin yürürlükten kaldırıldığına dair hususu düzenlemektedir.

Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Tarım, Orman ve Köyİşleri
Komisyonu
Esas No. : 1/530
Karar No. : 14

13 . 5 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Ek Üç Geçici Madde Eklenmesi Hakkında 237 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 27.3.1985 - 3.4.1985 tarihlerinde Tarım, Orman ve Köyİşleri Bakanı Hüsnü Doğan ile Bakanlık temsilcileri ve Ziraat Odaları Birliği Başkan ve temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşülmüştür.

Kararnamenin tümü üzerindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi kabul edilerek, Komisyonumuzca yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

Kararnamenin başlığı, Kararnamenin kanunlaşacağı ve yapılan değişiklikler nedeniyle Komisyonumuzca yeniden düzenlenmiştir.

1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna iki ek ve üç geçici madde eklenmesi; 17.6.1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 8.6.1984 tarihinde kararlaştırılmıştır ibaresi metinden çıkarılmıştır.

1. Tasarının 1 inci maddesiyle değiştirilmek istenen 1581 sayılı Kanunun «Yönetim Kurulu» başlıklı 4 üncü maddesi (B) bendi T.C. Ziraat Bankasının Merkez Birliğinde temsilcisi bulunduğundan, bölgedeki T.C. Ziraat Bankası temsilcisi fıkra metninden çıkartılmıştır. (C) bendinin ikinci fıkrası, müdür olmayan yerlerde müdür vekillerinin yönetim kuruluna başkanlık edeceği açıklığa kavuşturulmuştur. Ayrıca Bölge Birliğinde T.C. Ziraat Bankası temsilcisi 4/B maddesi ile çıkartıldığından madde buna göre düzenlenmiş ve Merkez Birliğinde de seçimle gelenlerden iki üyeyi Başkan Vekili seçecekleri esas getirilmiştir. (C) bendinin üçüncü fıkrası ise Merkez Birliği Yönetim Kurulu üyeliklerine seçilenler için, lise mezunu olmaları şartı yerine en az ilköğretim mezunu olmaları şartı getirilmek suretiyle, genel kurul toplantılarına iştirak edecek temsilcilerin hepsine seçilme hakkı tanınmak suretiyle seçimlerde ayrıcalık kaldırılmış ve böylece daha çok kimselerin yönetim kurulu üyeliklerine seçilebilme imkânı verilmesi amacıyla üye adedi 5'den 6'ya çıkarılmıştır. (C) bendinin dördüncü fıkrasındaki «Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez birliğinin yönetim kurulu üyeleri, ücret veya hakkı huzurdan başka herhangi bir ücretten faydalanamazlar» cümlesi metinden çıkartılmış, (C) bendinin altıncı fıkrasının 1 inci satırındaki «Yönetim Kurulu» ve ibareleri çıkartılmış, satırdaki «bölge birlikleri» ibaresinin sonuna «ile Merkez Birliği» ibaresi getirilmiştir.

Maddede mevcut ifade hataları da redakte edilerek yeniden düzenlenmiştir.

2. Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci Maddesinin 3 ve 4 üncü fıkraları birleştirilerek Kooperatifler, Bölge Birlikleri ve Merkez Birliği tabirleri ilave edilerek, maddeye açıklık getirilmiştir.

Maddenin altıncı fıkrası 5 inci fıkra olarak Teşkilatın kendi personeli ile benzer kuruluşlardan da Genel Müdür Yardımcısı olmasına imkân verilmesi için, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri teşkilatı ve benzer kuruluşlar ilave edilmiştir. Ayrıca Kamu Kesimi tabiri de kamu kurum ve kuruluşları olarak değiştirilmiştir.

Maddenin 7 nci fıkrası 6 ncı fıkra olarak 1581 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesindeki hükümlerde nazara alınmış, böylece kamu, kurum ve kuruluşlarında çalışanların orada geçen hizmetlerinin devam etmesi sağlanmıştır.

Maddenin son fıkrasındaki «gösterilir» ibaresi yerine «belirlenir» ibaresi getirilmiş ve madde bu şekliyle yeniden düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

3. Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesindeki «ile bu Bakanlık tarafından görevlendirilmesi halinde T.C. Ziraat Bankası» ibaresi maddeden çıkartılmış, «kurullarında» ibaresi «kurulunda» olarak değiştirilmiş (a) bendine «Yönetim kurulu üyeleri»; ibaresi sonuna «denetçiler» ibaresi eklenmiş, maddenin sekizinci fıkrasına fıkra metnine, herhangi bir sebeple görevleri sona erenlerin yerlerine yedek üyeler ile yedek denet-

çilerin getirileceği esas getirilmiş ve madde bu değişiklikler ile Komisyonumuzca yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

4. Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

5. Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesindeki «Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile» ibaresi madde metninden çıkartılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

6. Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi ile eklenen Ek Madde 1'in (C) bendindeki «temsilci» ibaresi yerine «denetçi» ibaresi getirilmiş ve bendin 3 üncü fıkrasındaki «Lise» ibaresi «Ortaokul Lise» «muadili» ibaresi «dengi» olarak değiştirilmiş ve madde bu şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

7. Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek Madde 2'nin 1 inci fıkrasındaki «Bu Bakanlık T. C. Ziraat Bankasını teftiş ve denetimle görevlendirebilir» ibaresi ve maddenin 3 üncü fıkrasındaki «veya T. C. Ziraat Bankasına yaptıracağı» ibaresi madde metninden çıkartılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

8. Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Madde 8'in 1, 3, 4 ve 5 inci fıkralarındaki «Kanun Hükmünde Kararname» ibareleri Tasarının yasalaşacağı gerekçesiyle fıkra metninden çıkartılmış 3 üncü fıkrasındaki «bölge birlikleri» ibaresi çıkartılmış, Genel Kurul Toplantıları Anasözleşmesi süresini «6 ay» dan «en geç bir yıl» a çıkartılmak suretiyle madde bu değişik şekliyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

9. Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Madde 9'daki 1 ve 2 nci fıkralarında bulunan «Kanun Hükmünde Kararname» ibareleri K. H. K.'nin yasalaşacağı gerekçesiyle madde metninden çıkartılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

10. 237 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Madde 10'u Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

11. Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci Maddesinin 1 inci fıkrasının 3 üncü satırının başına «Tarım Kredi Kooperatifleri, Birlikleri ve Merkez Birliği ile ilgili» ibaresi getirilmek suretiyle Komisyonumuzca yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

12. Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük ve yürütmeye ilişkin bulunan 8 ve 9 uncu maddelerindeki «Hükmünde Kararname» ibareleri çıkartılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Ahmet Altıntaş	Hikmet Bicentürk	Sabri Aras
Muğla	İçel	Kars
Kâtip	Üye	Üye
Arif Ağaoğlu	Abdullah Cengiz Dağyar	Davut Abacıgil
Adıyaman	Antalya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
Yılmaz Demir	Hakkı Artukarslan	M. Ali Doğuşlu
Bilecik	Bingöl	Bingöl
Üye	Üye	Üye
Mehmet Azizoglu	Kadir Narin	Ahmet Süter
Bursa	Diyarbakır	İzmir
Üye	Üye	İmzada bulunamadı
Lezgin Önal	Erol Bülent Yalçınkaya	Üye
Hakkâri	Kastamonu	Haydar Koyuncu
		Konya

Üye
Gülami Erdoğan
Samsun

Üye
Selim Koçaker
Tokat

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

KHK/237

1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve Kanuna iki ek ve üç geçici madde eklenmesi, 17.6.1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 8.6.1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yönetim Kurulu

Madde 4. — A) Kooperatiflerde;

Yönetim Kurulu, genel kurula katılma hakkını haiz ortaklar arasından genel kurulca seçilecek dört üye ile, kooperatifin müdürü veya vekilinden teşekkül eder.

B) Bölge Birliklerinde;

Yönetim kurulu, genel kurulca temsilciler arasından seçilecek beş üye ile T.C. Ziraat Bankasının bir temsilcisi ve bölge müdürü veya vekilinden teşekkül eder.

C) Merkez Birliğinde;

Yönetim kurulu, genel kurul temsilcilerinin kendi aralarından seçecekleri altı üye ile, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı ve T.C. Ziraat Bankasınca mensupları arasından görevlendirilecek birer temsilci ve genel müdür veya vekilinden teşekkül eder.

Kooperatiflerde müdür, bölge birliklerinde bölge müdürü, Merkez Birliğinde Genel Müdür yönetim kurullarına başkanlık ederler. Ayrıca, kooperatiflerde bir, bölge birlikleri ve Merkez Birliğinde de seçimlerle gelenlerden ikiser üye, yönetim kurulu üyeleri arasında yapılacak seçimle başkan vekili olurlar.

Yönetim kurulu üyeliklerine seçilenlerin; Kooperatiflerde okur yazar, bölge birliklerinde en az ilkökul, Merkez Birliğinde ise en az lise mezunu olmaları, bölge birlikleri ve Merkez Birliği yönetim kurullarında atama yoluyla görevlendirilenlerin yüksek

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerini Değiştiren 237 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yönetim Kurulu

Madde 4. — A) Kooperatiflerde;

Yönetim Kurulu, genel kurula katılma hakkını haiz ortaklar arasından genel kurulca seçilecek dört üye ile, kooperatifin müdürü veya vekilinden teşekkül eder.

B) Bölge Birliklerinde;

Yönetim Kurulu, genel kurulca temsilciler arasından seçilecek altı üye ile Bölge Müdürü veya vekilinden teşekkül eder.

C) Merkez Birliğinde;

Yönetim Kurulu, genel kurul temsilcilerinin kendi aralarından seçecekleri altı üye ile, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı ve T. C. Ziraat Bankasınca mensupları arasından görevlendirilecek birer temsilci ve genel müdür veya vekilinden teşekkül eder.

Bölge Birliklerinde Bölge Müdürü, Merkez Birliğinde Genel Müdür veya bunların vekilleri Yönetim Kuruluna Başkanlık ederler. Yönetim Kurulu üyeleri kendi aralarından, Kooperatiflerde bir, Bölge Birliklerinde iki, Merkez Birliğinde seçimle gelenlerden iki üyeyi Başkan Vekili seçerler.

«Yönetim Kurulu üyeliklerine seçilenlerin, kooperatiflerde okur yazar, Bölge Birlikleri ile Merkez Birliğinde en az ilkökul mezunu olmaları, Merkez Birliği Yönetim Kuruluna atama yolu ile görevlendirilenlerin yüksek tahsili ve konu ile ilgili görevlerde çalışmış bulunmaları şarttır.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tahsilli ve konu ile ilgili görevlerde çalışmış bulunmaları şarttır.

Merkez birliği yönetim kurulu üyelerine verilecek ücret veya hakkı huzurun miktarı Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tespit edilir. Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez birliğinin yönetim kurulu üyeleri, ücret veya hakkı huzurdan başka herhangi bir ücretten faydalanamazlar.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez birliği yönetim kurulu üyeleri ve kuruluşları temsilen iştiraklerde görev alamazlar.

Yönetim kurulu, kooperatif ve bölge birlikleri tarafından yapılan seçimlerin esasları, temsilcilerin adedi, yönetim kurulları üyeleri ile kooperatif ve bölge birlikleri tarafından seçilecek temsilcilerde aranacak diğer nitelikler ve yönetim kurulu üyelerinin çeşitli il, ilçe ve bölgeleri temsil esasları anasözleşmelerde tayin ve tespit edilir.

Bölge ve Merkez birlikleri, genel kurullarında her temsilci yalnız bir oya sahiptir.»

MADDE 2. — 1581 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yönetim

Madde 5. — Kooperatif, bölge ve merkez birliklerinde işler, Kanun, anasözleşme, diğer mevzuat hükümleri ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ve kooperatif üst kuruluşlarının talimatları, genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak müdürlük, bölge müdürlüğü ve Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Merkez Birliği Genel Müdürü, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının teklifi üzerine ortak kararname ile, Genel Müdür yardımcıları ile bölge müdürleri ise Genel Müdürün teklifi, Merkez Birliği yönetim kurulunun görüşüne istinaden Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının onayı ile atanırlar.

İmzaya yetkili diğer personel, Genel Müdürün teklifi ve Merkez birliği yönetim kurulunun onayı ile atanırlar.

Diğer personelin atama işlemleri, Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Görevden alınmalarda, atamadaki usul ve esaslar uygulanır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Merkez Birliği yönetim kurulu üyelerine verilecek ücret veya hakkı huzurun miktarı Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tespit edilir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği yönetim kurulu üyeleri bu kuruluşları temsilen iştiraklerde görev alamazlar.

Kooperatif, bölge birlikleri ile merkez birliği tarafından yapılacak seçimlerin esasları, temsilcilerin adedi, yönetim kurulları üyeleri ile kooperatif ve bölge birlikleri tarafından seçilecek temsilcilerde aranacak diğer nitelikler ve yönetim kurulu üyelerinin çeşitli ilçe, il ve bölgeleri temsil esasları ana sözleşmelerde tayin ve tespit edilir.

Bölge ve Merkez birlikleri, genel kurullarında her temsilci yalnız bir oya sahiptir.»

MADDE 2. — 1581 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yönetim

Madde 5. — Kooperatif, bölge ve merkez birliklerinde işler, Kanun, anasözleşme ve diğer mevzuat hükümleri ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ve kooperatif üst kuruluşlarının talimatları, genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak müdürlük, bölge müdürlüğü ve Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Merkez Birliği Genel Müdürü, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının teklifi üzerine ortak kararname ile, Genel Müdür yardımcıları ile bölge müdürleri ise Genel Müdürün teklifi, Merkez Birliği yönetim kurulunun görüşüne istinaden Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının onayı ile atanırlar.

Kooperatifler, Bölge Birlikleri ve Merkez Birliğinde imzaya yetkili diğer personel, Genel Müdürün teklifi ve Merkez Birliği Yönetim Kurulunun onayı ile tayin edilirler.

Diğer personelin tayin ve nakli ise Genel Müdürlük tarafından yapılır.

Görevden alınmalarda, atamadaki usul ve esaslar uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Genel Müdür yardımcılarının, yüksek öğrenim yapmış ve kamu kesiminde en az on yıl çalışmış olmaları şarttır.

Genel Müdürün özlük hakları, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca kararlaştırılır.

Genel Müdür dışında, kooperatif bölge ve Merkez Birlikleri personelinin tayin, nakil ve görevden çıkarılması gibi esaslar, Merkez birliği yönetim kurulunca kabul edilip Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının tasdikine sunulacak bir yönetmelikle gösterilir.»

MADDE 3. — 1581 sayılı Kanunun 5.5.1981 tarihli ve 2460 sayılı Kanunla değiştirilen 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yönetim Kurulu Üyeleri ve denetçiler ile personelin görevlerine son verilmesi :

Madde 6. — Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile bu Bakanlık tarafından görevlendirilmesi halinde T.C. Ziraat Bankası tarafından yaptırılacak soruşturma sonucuna göre, görevleri ile ilgili olarak suç işledikleri veya kusurlu oldukları anlaşılan ve bu Bakanlıkça görevden alınmaları uygun görülen kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği yönetim kurulu üyeleri ve denetçileri ile personelinin görevlerine son verilir.

Göreve son verme işlemi, ortaklar arasından seçilen kooperatif, bölge birlikleri yönetim kurulu üyeleri ile denetçiler için bir üst kuruluş, Merkez Birliği yönetim kurulu Üyeleri ve Denetçiler için Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilir. Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez birliği personelinin görevden alınmalarında atanmalarındaki usul ve esaslara uyulur.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca Merkez Birliği yönetim kurulu üyesi ve denetçisi olarak atanan temsilcilerin görevlerine bu Bakanlık tarafından, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile T.C. Ziraat Bankasının yönetim kurullarında ve denetçi olarak görev yapan temsilcilerinin görevlerine de Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının birinci fıkradaki hal-

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Genel Müdür Yardımcılarının Yükseköğrenim yapmış, kamu kurum ve kuruluşlarında, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri teşkilatında veya benzer kuruluşlarda en az sekiz yıl çalışmış olmaları şarttır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli iken, Genel Müdür ve yardımcısı olarak tayini yapılanların, bu görevde geçecek hizmetleri emeklilik müktesebinden sayılır. İlgili mevzuata göre T. C. Emekli Sandığına verilmesi gereken kesenek ve karşılıklar kendileriyle çalıştıkları kuruluş tarafından ödenir.

Genel müdür dışında, kooperatif bölge ve Merkez Birlikleri personelinin tayin, nakil ve görevden çıkarılması gibi esaslar, merkez birliği yönetim kurulunca kabul edilip Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının tasdikine sunulacak bir yönetmelikle belirlenir.»

MADDE 3. — 1581 sayılı Kanunun 5.5.1981 tarihli ve 2460 sayılı Kanunla değiştirilen 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yönetim Kurulu üyeleri ve denetçiler ile personelin görevlerine son verilmesi :

Madde 6. — Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yaptırılacak soruşturma sonucuna göre, görevleri ile ilgili olarak suç işledikleri veya kusurlu oldukları anlaşılan ve bu Bakanlıkça görevden alınmaları uygun görülen kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği yönetim kurulu üyeleri ve denetçileri ile personelinin görevlerine son verilir.

Göreve son verme işlemi, ortaklar arasından seçilen kooperatif, bölge birlikleri yönetim kurulu üyeleri ile denetçiler için bir üst kuruluş, Merkez Birliği yönetim kurulu üyeleri ve Denetçiler için Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilir. Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği personelinin görevden alınmalarında atanmalarındaki usul ve esaslara uyulur.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca Merkez Birliği yönetim kurulu üyesi ve denetçisi olarak atanan temsilcilerin görevlerine bu Bakanlık tarafından, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile T. C. Ziraat Bankasının yönetim kurulunda ve denetçi olarak görev yapan temsilcilerinin görevlerine de Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının birinci fıkradaki hallere dayalı gerekçeli talebi üzerine ilgili idarece son verilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

lere dayalı gerekçeli talebi üzerine ilgili idarece son verilir.

Merkez Birliğinin yaptıracağı soruşturma sonucuna göre, görevleri ile ilgili olarak suç işledikleri veya kusurlu oldukları anlaşılan ve görevlerine son verilmesi uygun görülen;

a) Kooperatif ve bölge birliklerinin seçimle iş başına gelen yönetim kurulu üyeleri ile bölge müdürü dışındaki imzaya yetkili personelin görevlerine Merkez Birliği yönetim kurulunca, diğer personelin görevlerine Merkez Birliği Genel Müdürlüğünce, bölge müdürlerinin görevlerine atanmalarındaki usul ve esaslara göre,

b) Merkez birliği Genel Müdür Yardımcıları dışındaki imzaya yetkili personelin görevlerine Merkez Birliği yönetim kurulunca, Genel Müdür Yardımcılarının görevlerine atanmalarındaki usul ve esaslara göre, diğer personelin görevlerine Merkez Birliği Genel Müdürlüğünce,

Son verilir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği personelinin İş Kanunu ile Borçlar Kanununa göre görevlerine son verilmesi halleri saklıdır.

Seçimle iş başına gelen ve göreve son verilme, çekilme veya diğer herhangi bir sebeple yönetim kurulu üyelikleri ve denetçilikleri sona erenlerin yerlerine, yenileri seçilip işe başlayıncaya kadar görev yapmak üzere,

- Kooperatifler için bölge birlikleri,
- Bölge birlikleri için Merkez Birliği,
- Merkez birliği için Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı,

Tarafından geçici yönetim kurulu üyeleri ve denetçiler atanır.

Bu suretle geçici olarak Merkez Birliği yönetim kurulu üyelikleri ile denetçiliğine atanacaklarda, kooperatife ortak olmak şartı aranmaz.»

MADDE 4. — 1581 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Örnek anasözleşmelerin hazırlanması

Madde 7. — Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği örnek anasözleşmeleri, ilgili kuruluşların da görüşü alınarak, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanır, Bakanlar Kurulunca kabul edilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Merkez Birliğinin yaptıracağı soruşturma sonucuna göre, görevleri ile ilgili olarak suç işledikleri veya kusurlu oldukları anlaşılan ve görevlerine son verilmesi uygun görülen;

a) Kooperatif ve bölge birliklerinin seçimle iş başına gelen yönetim kurulu üyeleri, denetçiler ile bölge müdürü dışındaki imzaya yetkili personelin görevlerine merkez birliği yönetim kurulunca, diğer personelin görevlerine merkez birliği genel müdürlüğünce, bölge müdürlerinin görevlerine atanmalarındaki usul ve esaslara göre,

b) Merkez birliği genel müdür yardımcıları dışındaki imzaya yetkili personelin görevlerine merkez birliği yönetim kurulunca, genel müdür yardımcılarının görevlerine atanmalarındaki usul ve esaslara göre, diğer personelin görevlerine merkez birliği genel müdürlüğünce,

Son verilir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği personelinin İş Kanunu ile Borçlar Kanununa göre görevlerine son verilmesi halleri saklıdır.

Seçimle iş başına gelen ve göreve son verilme, çekilme veya diğer herhangi bir sebeple yönetim kurulu üyelikleri ve denetçilikleri sona erenlerin yerlerine, yenileri seçilip işe başlayıncaya kadar görev yapmak üzere,

- Kooperatifler için bölge birlikleri,
- Bölge birlikleri için merkez birliği,
- Merkez birliği için Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yedekleri getirilir. Yedeklerle doldurulmayanların yerlerine yeniler seçilip işe başlayıncaya kadar görev yapmak üzere (a, b, c) fıkralarında yazılı kuruluşlarca geçici yönetim kurulu üyeleri ve denetçiler atanır.

Bu suretle geçici olarak merkez birliği yönetim kurulu üyelikleri ile denetçiliğine atanacaklarda, kooperatife ortak olmak şartı aranmaz.»

MADDE 4. — 237 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Anasözleşmelerde yapılacak değişiklikler de aynı usule tabidir.»

MADDE 5. — 1581 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Talimatlara uyma mecburiyeti

Madde 10. — Kooperatifler, bölge birlikleri ve Merkez Birliği, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile bağlı buldukları üst kuruluşların vereceği talimatlara uygun hareket etmeye mecburdur, aksine davranışlar sorumluluğu gerektirir. Sorumluluk derecesi anasözleşmelerde belli edilir.»

MADDE 6. — 1581 sayılı Kanuna aşağıdaki iki ek ve üç geçici madde eklenmiştir.

«Denetçiler

EK MADDE 1. — A) Kooperatiflerde;

Genel Kurulca, genel kurula katılma hakkını haiz ortaklar arasından iki denetçi seçilir.

B) Bölge Birliklerinde;

Genel Kurulca, temsilciler arasından veya dışarıdan iki denetçi seçilir.

C) Merkez Birliğinde,

Genel Kurulca, temsilciler arasından veya dışarıdan iki temsilci seçilir.

Ayrıca, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile T.C. Ziraat Bankasını temsilen, mensupları arasından birer denetçi atanır.

Denetçi seçilenlerin, kooperatiflerde en az ilkokul, bölge birliklerinde lise veya muadili okul, Merkez Birliğinde yüksekokul mezunu olmaları şarttır.

Merkez Birliği denetçilerine verilecek ücret veya huzur hakkının miktarı, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tespit olunur. Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği denetçileri, ücret ve huzur hakkından başka herhangi bir ücretten faydalanamazlar.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği denetçileri, bu kuruluşları temsilen iştiraklerde görev alamazlar.

Seçimle gelecek denetçiler, bölge birliklerinde değişik il ve ilçeleri, merkez birliğinde çeşitli bölgeleri temsil edecek şekilde genel kurullarında seçilirler.

Denetçilerin seçim esasları ile bunlarda aranacak diğer nitelikler anasözleşmelerde belli edilir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. — 1581 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Talimatlara uyma mecburiyeti

Madde 10. — Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği bağlı buldukları üst kuruluşların vereceği talimatlara uygun hareket etmeye mecburdur, aksine davranışlar sorumluluğu gerektirir. Sorumluluk derecesi anasözleşmelerde belli edilir.»

MADDE 6. — 1581 sayılı Kanuna aşağıdaki iki ek ve üç geçici madde eklenmiştir.

«Denetçiler

EK MADDE 1. — A) Kooperatiflerde;

Genel Kurulca, genel kurula katılma hakkını haiz ortaklar arasından iki denetçi seçilir.

B) Bölge Birliklerinde;

Genel Kurulca, temsilciler arasından veya dışarıdan iki denetçi seçilir.

C) Merkez Birliğinde;

Genel Kurulca temsilciler arasından veya dışarıdan iki denetçi seçilir.

Ayrıca, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile T.C. Ziraat Bankasını temsilen, mensupları arasından birer denetçi atanır.

Denetçi seçilenlerin, kooperatiflerde en az ilkokul, bölge birliklerinde ortaokul lise veya dengi okul, Merkez Birliğinde yüksek okul mezunu olmaları şarttır.

Merkez Birliği denetçilerine verilecek ücret veya huzur hakkının miktarı, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tespit olunur. Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği denetçileri ücret ve huzur hakkından başka herhangi bir ücretten faydalanamazlar.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği denetçileri, bu kuruluşları temsilen iştiraklerde görev alamazlar.

Seçimle gelecek denetçiler, bölge birliklerinde değişik il ve ilçeleri, merkez birliğinde çeşitli bölgeleri temsil edecek şekilde genel kurullarında seçilirler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Teftiş ve denetim

EK MADDE 2. — Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının teftiş ve denetimine tabidir. Bu Bakanlık T.C. Ziraat Bankasını teftiş ve denetimle görevlendirebilir.

Ayrıca kooperatifler bağlı oldukları bölge birliği ve merkez birliğinin, bölge birlikleri de merkez birliğinin teftiş ve denetimine tabidirler.

Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının yapacağı veya T.C. Ziraat Bankasına yaptıracağı teftiş ve denetimler sonucu vereceği talimatlara uymak zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 8. — Nitelikleri bu Kanun Hükümünde Kararnamede gösterilen şartlara uymayan Merkez Birliği yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle denetçilerinin görevleri bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımı tarihinde sona erer.

Bu şekilde görevleri sona erenlerin yerlerine ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere, gerekli nitelikleri taşıyanlar arasından Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca atama yapılır.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliğinin yapılacak ilk genel kurullarında, yönetim ve denetim organları, bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine göre teşkil olunur. Genel Kurul toplantıları en geç 1.6.1985 tarihine kadar tamamlanır. Ancak, merkez birliği genel kurulu, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımı tarihinden sonraki altı ay içinde toplanamaz.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile T.C. Ziraat Bankası, Bölgesi Birlikleri ve Merkez Birliğinin yönetim ve denetim organlarının bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine göre teşkilini beklemeksizin söz konusu organlara kendi temsilcilerini tayin eder.

GEÇİCİ MADDE 9. — Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği anasözleşmelerinde, bu Kanun Hükümünde Kararname doğrultusunda yapılacak değişiklikler en geç 6 ay içerisinde sonuçlandırılır.

Yeni anasözleşmeler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut anasözleşmelerin bu Kanun Hükümünde Ka-

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Denetçilerin seçim esasları ile bunlarda aranacak diğer nitelikler anasözleşmelerde belli edilir.

Teftiş ve denetim

EK MADDE 2. — Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının teftiş ve denetimine tabidir.

Ayrıca Kooperatifler bağlı oldukları bölge birliği ve merkez birliğinin, bölge birlikleri de merkez birliğinin teftiş ve denetimine tabidirler.

Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının yapacağı teftiş ve denetimler sonucu vereceği talimatlara uymak zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 8. — Nitelikleri bu Kanunda gösterilen şartlara uymayan Merkez Birliği yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle denetçilerinin görevleri bu Kanunun yayımı tarihinde sona erer.

Bu şekilde görevleri sona erenlerin yerlerine ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere, gerekli nitelikleri taşıyanlar arasından Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca atama yapılır.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliğinin yapılacak ilk genel kurullarında, yönetim ve denetim organları, bu kanun hükümlerine göre teşkil olunur. Genel Kurul toplantıları Anasözleşmenin kabulünü takip eden aydan başlamak üzere en geç bir yıl içinde tamamlanır.

Ancak, Merkez birliği genel kurulu, Bu Kanunun yayımı tarihinden sonraki altı ay içinde toplanamaz.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile T.C. Ziraat Bankası, Bölge Birlikleri ve Merkez Birliğinin yönetim ve Denetim organlarının bu Kanun hükümlerine göre teşkilini beklemeksizin söz konusu organlara kendi temsilcilerini tayin eder.

GEÇİCİ MADDE 9. — Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği anasözleşmelerinde, bu Kanun doğrultusunda yapılacak değişiklikler en geç 6 ay içerisinde sonuçlandırılır.

Yeni anasözleşmeler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut anasözleşmelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

rarnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 10. — 1591 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu ve ilgili anasözleşmeler ile diğer mevzuatta ve 14.12.1983 tarih ve 185 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri için, Ticaret Bakanlığına ve Bakanına veya Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve Bakanına verilen görev ve yetkiler, Tarım Orman ve Köyışleri Bakanlığına ve Bakanına devredilmiştir.

MADDE 7. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası kuruluşu hakkında 10.10.1983 tarih ve 107 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 10. — 237 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının kuruluşu hakkında 10.10.1983 tarih ve 107 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Tarım Kredi Kooperatifler, Birlikleri ve Merkez Birliği ile ilgili 42 nci maddesindeki hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan EVREN
Cumhurbaşkanı

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı
I. K. Erdem

Devlet Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı
A. K. Alptemoçin

İçişleri Bakanı
A. Tanrıyar

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı
I. S. Giray

Tarım Orman ve Köyışleri Bakanı
H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
I. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı
V. Arıkan

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı V.
M. Aydın

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşcıoğlu